

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОЦІНКИ ЗЕМЛІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

D БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ
ТА ПРАВО

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

D8 ПРАВО

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський)

ФАКУЛЬТЕТ

Соціально-гуманітарний

Робоча програма з навчальної дисципліни «Правове регулювання оцінки землі» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D8 «Право» / Укладач Н.М. Обіюх. Біла Церква: БНАУ, 2025. 15 с.

Розробник: Н.М. Обіюх, канд. юрид. наук, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін

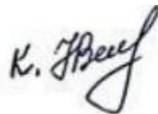
Робочу програму затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
(Протокол № 1 від 15 серпня 2025 р.)

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін, доцент

Анна ПАХОМОВА

Гарант ОП, доцент

Інна КОВАЛЬЧУК

Схвалено методичною радою соціально-гуманітарного факультету
(Протокол № 1 від 26.08.2025 р.)

Голова методичної ради, доцент

Інна КОВАЛЬЧУК

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D8 «ПРАВО»	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
6. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
7.1. Лекції	8
7.2. Практичні заняття	9
7.3. Самостійна робота	10
7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	11
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	12
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	12
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	13
13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	14

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом за 2025-2026 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Правове регулювання оцінки землі» для денної форми навчання передбачено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 56 годин (лекції – 28, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 64 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань Д «Бізнес, адміністрування та право»	Основна	
Змістових модулів – 3	Спеціальність D8 «Право»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – проєкт за вибором здобувача вищої освіти		4-й	5-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Семестр</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5		8-й	9-й
		<i>Лекції</i>	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	28 год.	4 год.
		<i>Практичні</i>	
		28 год.	8 год.
		<i>Самостійна робота (у т.ч. на виконання ІНДЗ)</i>	
		64 год.	108 год.
	Підсумковий контроль: залік		

Мета вивчення дисципліни «Правове регулювання оцінки землі» є формування у здобувачів вищої освіти системи земельно-правових знань у сфері застосування земельного законодавства щодо оцінки землі в Україні, розуміння сучасних механізмів оцінки земель та практики застосування землеоціночного законодавства.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є попереднє опанування дисциплін юридичного спрямування таких як: «Цивільне право», «Адміністративне право», «Господарське право», «Земельне право» тощо.

1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D8 «ПРАВО»

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОЦІНКИ ЗЕМЛІ»

Змістовний модуль 1. Правове забезпечення оцінки земель в Україні

Тема 1. Земля як об'єкт права власності.

Тема 2. Правові основи державного земельного кадастру.

Тема 3. Поняття, зміст та особливості землеоціночної діяльності.

Тема 4. Суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель.

Змістовний модуль 2. Види грошової оцінки землі в Україні.

Земельна рента

Тема 5. Правові засади проведення оцінки земель.

Тема 6. Нормативно-грошова оцінка земель.

Тема 7. Експертна оцінка земель.

Тема 8. Земельна рента.

Змістовний модуль 3. Особливості застосування процедури оцінки земель

Тема 9. Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення.

Тема 10. Особливості оцінки несільськогосподарських угідь.

Тема 11. Зарубіжний досвід оцінки земель.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	всього	у тому числі				всього	у тому числі			
		л	п	інд	СРС		л	п	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Змістовний модуль 1. Правове забезпечення оцінки земель в Україні</i>										
Тема 1.1. Земля як об'єкт права власності	6	2	2		2	5	1			4
Тема 1.2. Правові основи державного земельного кадастру	10	2	2		6	5	1			4
Тема 1.3. Поняття, зміст та особливості землі оціночної діяльності	8	2	2		4	12	2			10
Тема 1.4. Суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель	8	2	2		4	10				10
Разом за модуль 1	32	8	8		16	32	4	–		28
<i>Змістовний модуль 2. Види грошової оцінки землі в Україні.</i> Земельна рента										
Тема 2.1. Правові засади проведення оцінки земель	8	2	2		4	12		2		10
Тема 2.2. Нормативно-грошова оцінка земель	10	2	2		6	12		2		10
Тема 2.3. Експертна оцінка земель	10	2	2		6	12		2		10
Тема 2.4. Земельна рента	14	2	2		10	12		2		10
Разом за модуль 2	42	8	8		26	48	–	8		40
<i>Змістовний модуль 3. Особливості застосування процедури оцінки земель</i>										
Тема 3.1. Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення.	18	4	4		10	20			20	20
Тема 3.2. Особливості оцінки несільськогосподарських угідь.	18	4	4		10	10			10	10
Тема 3.3. Зарубіжний досвід оцінки земель	10	4	4		2	10			10	10
Разом за модуль 3	46	12	12		22	40				40
Усього годин	120	28	28		64	120	4	8		108

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Правове забезпечення оцінки земель в Україні	
<i>Тема 1. Земля як об'єкт права власності</i> Приватизація земельних ділянок. Поняття та правові моделі приватизації. Порядок здійснення державної реєстрації земельних прав. Особливості здійснення державної реєстрації земельних прав. Правове регулювання обігу земельних ділянок. Особливості обігу земель сільськогосподарського призначення. Набуття права власності на земельні ділянки за цивільно-правовими угодами.	2
<i>Тема 2. Правові основи державного земельного кадастру</i> Завдання та принципи державного земельного кадастру. Об'єкти та суб'єкти ДЗК. Особливості державної реєстрації земельних ділянок в системі ДЗК.	2
<i>Тема 3. Поняття, зміст та особливості землеоціночної діяльності</i> Правовий механізм оцінки земель в Україні. Види та правові форми оцінки земель. Вимоги до професійної землеоціночної діяльності. Документація з оцінки земель. Затвердження технічної документації з оцінки земель.	2
<i>Тема 4. Суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель</i> Види суб'єктів оціночної діяльності. Вимоги до професійних оцінювачів. Професійна підготовка оцінювачів у сфері оцінки земель. Ліцензування землеоціночних робіт.	2
Разом за змістовий модуль 1	8
Змістовий модуль 2. Види грошової оцінки землі в Україні. Земельна рента	
<i>Тема 5. Правові засади проведення оцінки земель</i> Підстави для проведення оцінки земель. Обов'язкове проведення грошової оцінки земельних ділянок. Бонітування ґрунтів. Документація з оцінки земель.	2
<i>Тема 6. Нормативно-грошова оцінка земель</i> Правове забезпечення проведення нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Поняття нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Порядок проведення нормативної грошової оцінки земельних ділянок. Методологія проведення нормативно-грошової оцінки земельних ділянок.	2
<i>Тема 7. Експертна оцінка земель</i> Нормативно-правове регулювання проведення експертної оцінки земельних ділянок. Поняття експертної оцінки земельних ділянок. Порядок проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок. Методологія проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок. Обмеження щодо проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок.	2
<i>Тема 8. Земельна рента</i> Поняття оренди земельних ділянок. Істотні умови договору оренди. Порядок визначення ренти та її види.	2
Разом за змістовий модуль 2	8
Змістовий модуль 3. Особливості застосування процедури оцінки земель	
<i>Тема 9. Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення</i> Поняття бонітування ґрунтів. Порядок проведення бонітування ґрунтів. Правове забезпечення проведення грошової оцінки земельних ділянок сільськогосподарського призначення. Порядок проведення грошової оцінки земельних ділянок сільськогосподарського призначення. Методологія проведення грошової оцінки земельних ділянок сільськогосподарського призначення.	4

<i>Тема 10. Особливості оцінки несільськогосподарських угідь</i> Поняття зонування земель. Правові особливості зонування земель. Порядок проведення зонування земель. Районування земель. Правові особливості районування земель. Правове забезпечення проведення оцінки земель несільськогосподарського призначення. Методологія проведення грошової оцінки земельних ділянок несільськогосподарського призначення.	4
<i>Тема 11. Зарубіжний досвід оцінки земель</i> Правові особливості здійснення оцінки земель в окремих країнах Європи (Польща, Німеччина, Франція).	4
Разом за змістовий модуль 3	12
Всього	28

7.2. Практичні заняття

Тема і зміст заняття	К-сть годин
<i>Змістовий модуль 1. Правове забезпечення оцінки земель в Україні</i>	
Тема 1. Земля як об'єкт права власності	2
Тема 2. Правові основи державного земельного кадастру	2
Тема 3. Поняття, зміст та особливості землеоціночної діяльності	2
Тема 4. Суб'єкти оціночної діяльності у сфері оцінки земель	2
Разом за змістовий модуль 1	8
<i>Змістовий модуль 2. Види грошової оцінки землі в Україні. Земельна рента</i>	
Тема 5. Правові засади проведення оцінки земель	2
Тема 6. Нормативно-грошова оцінка земель	2
Тема 7. Експертна оцінка земель	2
Тема 8. Земельна рента	2
Разом за змістовий модуль 2	8
<i>Змістовий модуль 3. Особливості застосування процедури оцінки земель</i>	
Тема 9. Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення	4
Тема 10. Особливості оцінки несільськогосподарських угідь	4
Тема 11. Зарубіжний досвід оцінки земель	4
Разом за змістовий модуль 3	12
Всього	28

7.3. Самостійна робота

Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Правове забезпечення оцінки земель в Україні	
<p><i>Теми для опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення інституту оцінки землі в Україні. 2. Поняття, зміст та особливості землеоціночної діяльності. 3. Загальні засади проведення оцінки землі. <p><i>Завдання:</i> опрацювати наукову літературу, нормативні акти, що регулюють питання оцінки земель в Україні та Європі</p> <p><i>Теоретичні завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - дослідити та визначити генезис законодавства щодо оцінки земель; - скласти перелік спеціальних вимог до професійної землеоціночної діяльності; - провести «дебати» у міні-групах з презентацією результатів щодо переваг професії юриста та земле оцінювача. <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розроблення схеми-структури повноважень землеоцінювачів. 2. Підготовка есе на тему «Значення оцінки земель в сучасних умовах». 	
Разом за змістовий модуль 1	16
Змістовий модуль 2. Види грошової оцінки землі в Україні. Земельна рента	
<p><i>Теми для опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правові засади економічної оцінки земель. 2. Нормативно-грошова оцінка земель. 3. Експертна оцінка земель. <p><i>Завдання:</i> опрацювати законодавство щодо нормативно-грошової оцінки земель та її практичну складову</p> <p><i>Теоретичні завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - визначити відмінність нормативно-грошової та експертної оцінки земель; - визначити правові вимоги до професійної діяльності оцінювачів у сфері оцінки земель. <p><i>Практичне завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розробити покроковий механізм визначення ринкової вартості земель у різних регіонах України; - робота у групах: визначити недоліки і прогалини правового регулювання нормативно-грошової оцінки земель та експертної оцінки земель. 	
Разом за змістовий модуль 2	26
Змістовий модуль 3. Особливості застосування процедури оцінки землі	
<p><i>Теми для опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грошова оцінка земель сільськогосподарського призначення. 2. Особливості оцінки несільськогосподарських угідь. <p><i>Завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - опрацювати законодавство, що визначає вимоги до проведення оцінки земель населених пунктів та громад; 	

<p>- підготувати аналітичну записку щодо правових проблем оцінки землі в сучасних умовах; - робота у групах: проаналізувати проблеми оцінки земель громад та оцінки земель державної форми власності;</p> <p><i>Теоретичні завдання:</i> 1.Написати есе на тему «Сучасні оцінки земель громад» (аналіз теорії та практики)». 2.Скласти покрокову схему «Зонування земель» (у формі візуального узагальнення)</p> <p><i>Практичні (кейсові) завдання</i> - охарактеризуйте порядок проведення бонітування земель; - розробити поради з зонування земель та його правового супроводу; - описати перелік заборон щодо бонітування та зонування земель.</p>	
Разом за змістовий модуль 3	22
Всього годин	64

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

7.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Землі сільськогосподарського призначення, їх класифікація.
2. Порядок проведення нормативної грошової оцінки (далі – НГО) земель сільськогосподарського призначення.
3. Населений пункт, як категорія та об'єкт НГО земель.
4. Порядок розрахунку НГО земель населених пунктів.
5. Поняття та склад земель лісогосподарського призначення відповідно до Земельного Кодексу України.
6. Порядок розрахунку НГО земель лісогосподарського призначення.
7. Поняття та склад земель водного фонду відповідно до Земельного Кодексу України.
8. Порядок розрахунку НГО земель водного фонду.
9. Поняття та склад земель оздоровчого призначення відповідно до Земельного Кодексу України.
10. Порядок розрахунку НГО земель оздоровчого призначення.
11. Поняття та склад земель рекреаційного призначення відповідно до Земельного Кодексу України.
12. Порядок розрахунку НГО земель рекреаційного призначення.
13. Правовий аналіз оренди земель сільськогосподарського призначення.
14. Визначення орендної плати за землю за Податковим кодексом України.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних (кейсових) завдань — індивідуальних та в групах; конференцій; ділових ігор. Під час проведення практичних занять використовуються сучасні елементи та прийоми: критичного мислення, рефлексії, дискусії, мозкового штурму, навчального тренінгу

У разі дистанційного і змішаного навчання використовуються навчальна платформа Moodle Білоцерківського НАУ, онлайн-платформи ZOOM, Microsoft Team, Google Meet, електронна пошта, мобільні додатки.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає поточне, тематичне оцінювання (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль.

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань за вибором здобувачів тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) або виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово).

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам в електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання лекційних занять не передбачено. На лекційних заняттях ведеться облік присутності здобувачів для контролю відвідуваності занять.

Бали на практичному занятті здобувачі вищої освіти отримують за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій і виконання практичних завдань.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз законодавства, виконання і захист проєктів, презентації, активність самостійної

пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проєктів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

11 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного (практичні заняття, самостійна робота) та рубіжного (модульного) контролів за десятибальною шкалою – «1», «2», «3», «4» ... «10».

Результати поточного оцінювання здобувача (за 10-бальною шкалою) виставляються в електронний журнал АСУ БНАУ і автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти

Максимально можлива к-ть балів	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальний бал
Залік	20	20	40	20	-	100

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази): сайти Міністерства освіти і науки України, Судова влада України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах MOF Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відео лекції, в т.ч. іноземною мовою в записі.
3. Роздавальні матеріали –схематичні основи, інфографіка тощо.
4. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
5. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, Google Meet, освітня платформа BNAU MOODLE, Google Classroom.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук + мультимедійний проектор), Wi-Fi.
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. персональні.

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Земельне право : підручник 3-тє вид., допов. / за заг. ред. М.В. Шульги. Харків: Юрайт, 2023. 592 с.
2. Корнєєв Ю. Земельне право України: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2025. 130 с.
3. Кулинич П.Ф. Земельна реформа в Україні: правові проблеми: монографія. Київ: Вид-во «Норма права», 2021. 308 с.
4. Оцінка та управління нерухомістю: навчальний посібник / [В. Р. Кучеренко, М. А. Заєць, О. В. Захарченко, Н. В. Сментина, В. О. Улибіна]. – Одеса: Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2022. 272 с.
5. Правові основи майнових і земельних відносин: навч. посіб. / За заг. ред. В. М. Єрмоленка. Київ: Магістр – ХХІ сторіччя, 2021. 383 с.

Додаткова література

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 3–4. – Ст. 27.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – №№ 40–44. – Ст. 356.

4. Господарський Кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 18, № 19–20, № 21–22. – Ст. 144.
5. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1995. – № 24. – Ст. 189.
6. Лісовий кодекс України: Закон України від 21 січня 1994 р. № 3852-XII (в редакції Закону від 8 лютого 2006 р. № 3404-IV) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 21. – Ст. 170.
7. Кодекс України про надра: Закон України від 27 липня 1994 р. № 132/94-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 36. – Ст. 340.
8. Про основи містобудування: Закон України від 16 листопада 1992 р. № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 52. – Ст. 683.
9. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 16 листопада 1992 р. № 3038-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 34, ст.343
10. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень : Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>
11. Про оренду землі: Закон України від 6 жовтня 1998 р. № 161-XIV (в редакції Закону від 2 жовтня 2003 р. № 1211-IV) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004 – № 10. – Ст. 102.
12. Про оцінку земель: Закон України від 11 грудня 2003 р. № 1378-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2004. № 15. Ст. 229. 23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main>
2. Органи влади:
  - <http://portal.rada.gov.ua> – Верховна Рада України;
  - <http://www.president.gov.ua> – Президент України;
  - <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України;
  - <http://minagro.gov.ua> – Міністерство аграрної політики та продовольства України;
  - <http://www.menr.gov.ua> – Міністерство екології та природних ресурсів України;
  - <http://www.land.gov.ua> – Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру;
  - <http://www.scourt.gov.ua> – Верховний Суд України